

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/25745

Sayı : E-56020453-610-525-1583/2284

Konu : Yazılı soru önergesi

21.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 24/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1602995 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili A. Tuncay Özkan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25745 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-525-1582/2283
Konu : Yazılı soru önergesi

21.04/2025

Sayın A. Tuncay ÖZKAN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/25745 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, açılan davalarla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması ve sonucuna göre karar verilmesi aşamalarında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "<https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/>" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayılarıyla ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistikler ile 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr/>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

